



KESKKONNAAMET

Annabel Runnel
Riigimetsa Majandamise Keskus
annabel.runnel@rmk.ee

Teie 31.01.2025 nr 3-6.1/2025/678

Meie 25.02.2025 nr 7-9/25/2173-2

Keskkonnaameti arvamus Tarbja paisule möödaviik-kalapääsu rajamise kohta

Austatud Annabel Runnel

Esitasite kirja¹, milles soovite Keskkonnaameti seisukohta Tarbja paisule (PAIS022680) möödaviik-kalapääsu rajamise kohta. Kalapääs on planeeritud rajada järve paremkaldale, kasutades selleks võimalusel olemasolevat maaparandussüsteemi eesvoolu. Tööde eesmärk on parandada kalade elupaiga- ja rändetingimusi Järva maakonnas asuval Pärnu jõel (VEE1123500).

EELIS² andmete järgi ei ole paisjärves ega tööde piirkonnas registreeritud kaitsealuseid liike.

Arvestades asjaolule, et Pärnu jõgi Tarbja paisust suubumiseni merre kuulub Keskkonnaministri 15.06.2004 määrus nr 73 „Lõhe, jõeforelli, meriforelli ja harjuse kudemis- ja elupaikade nimistu“ nimistusse ning kirjas esitatud veemajanduskavast lähtuvast põhjendusest, leiab Keskkonnaamet, et kalade läbipääsu tagamine Tarbja paisul on positiivse mõjuga nii kalastikule kui ka veekogu seisundile. Kalastikule ja kogu jõe ökosüsteemile on alati parim lahendus paisutuse likvideerimine, kuid kui tehniliselt või muudel mõjuvatel põhjustel pole võimalik likvideerida on parim alternatiiv looduslik kalapääs (kärestik või möödaviik-kalapääs).

Möödaviik-kalapääsu projekteerimisel arvestada, et kogu veekogu kalastik oleks võimaline seda läbima, sh nõrgema ujumisvõimega liigid ning kalapääs tagaks kaladele aastaringselt läbipääsu paisust üles- ja allavoolu.

Paide Linnavalitsusele on 07.10.2024 antud vee erikasutuse keskkonnaluba nr KL-521319 Pärnu jõe paisutamiseks Tarbja paisuga. Keskkonnaloa kohaselt tuleb Tarbja paisul tagada kalade läbipääs või likvideerida paisutus hiljemalt 31.12.2027. Seega on kavandatav tegevus kooskõlas keskkonnaloo oleva nõudega.

Keskkonnaamet märgib, et maaparandussüsteemi eesvool Ädimsaare 6112350020040, mida kavandatakse kalapääsu rajamiseks kasutada, on veeseaduse (edaspidi *VeeS*) § 3 kohaselt veekogu. Seega eesvoolu süvendamisel või sinna tahkete ainete uputamisel, võib vaja minna

¹ Kiri on registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 03.02.2025 nr 7-9/25/2173 all.

² Eesti Looduse Infosüsteem (EELIS). Keskkonnaagentuur (25.02.2025)

veekeskkonnariskiga tegevuse registreerimist või keskkonnaluba, olenevalt süvendamise või uputavate ainete mahust (VeeS § 187 p 9, § 196 lg 1 ja lg 2 p 2, 5). Registreeringu või keskkonnavalua vajaduse osas saab täpsema hinnangu anda siis, kui on selgunud kalapääsu lahendus ja tööde maht.

Lisame, et saame anda hinnangu keskkonnamõjude hindamise algatamise vajaduse osas järgmises etapis, kui on selgunud tööde maht ning tehniline lahendus. Sellest tulenevalt palume saata Keskkonnaametile uuesti arvamuse saamiseks, kui on selgunud projekti tehnilise lahendus.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Tanel Tärna

juhataja

jahinduse ja vee-elustiku büroo

Kerli Pettai 5302 2467

kerli.pettai@keskkonnaamet.ee

Egle Avi 5699 2345

egle.avi@keskkonnaamet.ee